

DIVADELNÍ PARAVANY

THEATRE SCREENS

Bc. Vladimír KÁBRT

Resumé

Článek popisuje výrobu a využití skládacích divadelních paravanů. Paravany lze využít v divadle, v lidových školách umění, ale i kdekoliv jinde, kde je třeba oddělit prostor. Paravany mají variabilní výšku a jsou skládací, takže je lze odvézt v každém osobním automobilu. Základní část tvoří ocelová konstrukce, na kterou se zavěsí látka.

Abstract

An article describes production and utilization of folding theatre screens. The screens can be useful in the theatre, in the theatre school - everywhere where you want to separate space. The screens are folding, their width is variable, so you can take them in a car. The basic part is a steel construction, where you can hang a fabric.

ÚVOD

Jsem dlouholetým divadelním ochotníkem a každoročně se potýkám s kolegy s problémem převozu divadelních kulis, a to z důvodu jejich velkého rozměru. Tradičně naše kulisy mají podobu velkých dřevěných rámu s napnutým plátnem. Na plátně je namalované různé pozadí, které se každý rok, podle aktuální hry musí měnit. Krom problémů se sháněním vhodného dopravního prostředku, se také občas při hostování stávalo, že jsme neprošli s dřevěnými rámy vstupními dveřmi do sálu lečjaké vesnické hospůdky

Mojí snahou bylo tedy vymyslet a vyrobit takový druh divadelních paravanů či kulis, které by bylo možné snadno převážet a také aby tyto paravany umožnily multifunkční a variabilní použití v různých podmínkách. V neposlední řadě, aby to nebyl výrobek jen na jednu sezonu, jednu divadelní hru.

Navrhl jsem tedy výrobek, skládací výškově stavitelné ocelové stojany, mezi které se zavěsí libovolná látka, plachta či plátno s namalovanou kulisou. Tyto paravany jsem úspěšně vyzkoušel ve svém divadelním spolku Rynek a také při mnohých aktivitách Základní umělecké školy v Klatovech, kde jsem učitelem Literárně dramatického oboru.

POPIS VÝROBKU

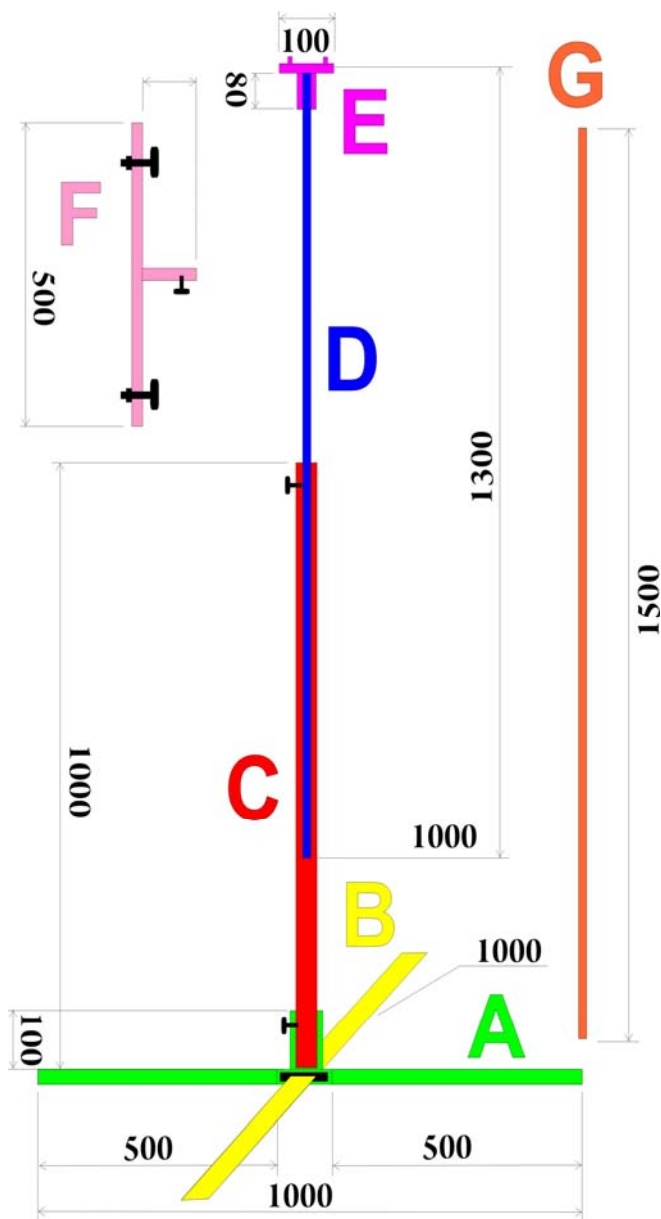
Divadelní paravany tvoří 8 ks vysouvacích stojanů, které jsou vytvořené, tedy svařené ze železných jeklů. Každý stojan je v podstatě stavebnicí ze 4 do sebe zasunutých kusů železa (díly A,B,C,D – viz schéma) a na nejvyšší místo se ještě zasune pátý díl, nástavec na propojení stojanů (E nebo F). Podstavu tvoří železný kříž, který je tvořený dvěma jekly (A a B), do sebe horizontálně zasunutými. Do kříže se zasouvá vertikálně další díl (C) o délce 1000 mm a průřezu 20x20 mm, uvnitř kterého je zasunut díl (D) o délce 1300 mm a průměru 15x15 mm. Díl D se volně pohybuje dílem C, čímž se nastaví potřebná výška od 130 do cca 220 cm. Fixaci výšky umožňuje šroub M6 s plastovou hlavou, umístěný v horní části dílu D.

Propojení stojanů se provádí pomocí železného jeklu (G) průměru 15x15 mm který je 150 cm dlouhý a na obou koncích má vyvrtnou díru o $\varnothing$ 7mm. Díry slouží na „zastrčení“ do nástavce E. 150 cm je nejdelší rozměr celé stavebnice. Tuto délku jsem zvolil proto, že se jedná o rozměr, který lze ještě převézt v osobním automobilu a zároveň je to nejčastější

rozměr metrážových látek a pláten v rolích, a také rozměr šířky výprodejového sametu, který se mi podařilo levně (za 60,- Kč m²) koupit v prodejně KLATEX Klatovy.

Nástavec E slouží k propojení stojanů a nástavec F je rampa na zavěšení světel. Funkčnost dílů je nejlépe patrná z obrazové přílohy.

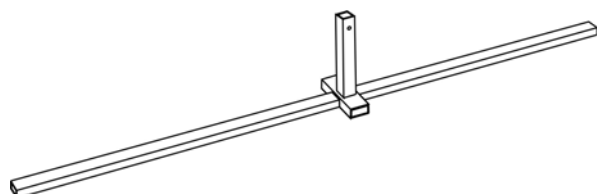
Na díl G, mezi dva stojany, se zavěsí zmíněná látka, čímž se vytvoří zástěna o rozměru například 210cm x 150 cm. Tyto zástěny lze vedle sebe připojovat, a to do jakéhokoliv úhlu téměř 360° mezi dvěma propojenými zástěnami. Látka může být zavěšena na žabky, tedy záclonové kroužky anebo navlečena na tyč. Navlečení na tyč se mi osvědčilo lépe, látka se na užší straně zahne, sešije a vytvoří se rukáv, do kterého se tyč vsune a pověsí na stojany. Na bocích na látce po cca 75 cm našijeme kaloun, kterým se zaváže látka ke stojanům. V divadle ještě připevníme látku k tyčím pomocí černé textilní lepenky.

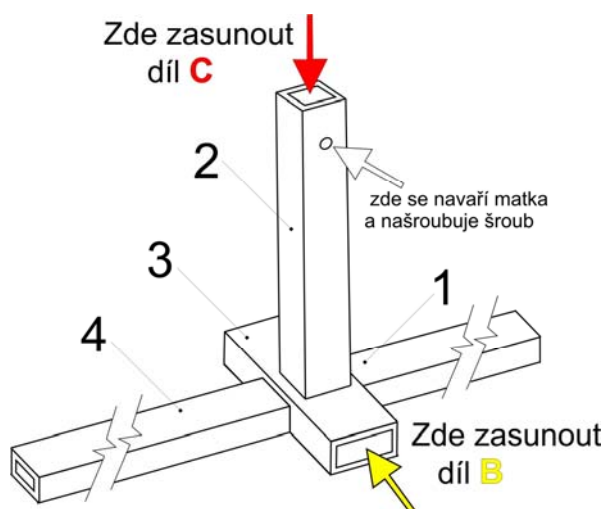
Obr.1 – celkový náčrt všech dílů

Obr.2 – Použití stojanu jako světelné rampy

Obr.3 – celkový pohled na díl A

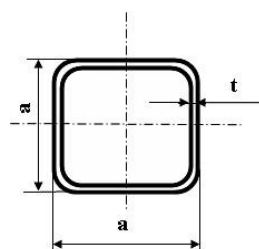
Obr.4 – detail prostřední části dílu A

POSTUP VÝROBY

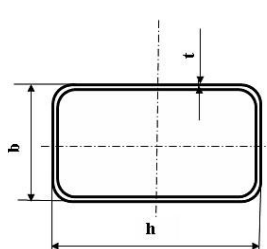
Nejprve jsem navštívil Hutní prodejnu FERRUM v Klatovech a tam jsem zakoupil tenkostěnné ocelové profily čtvercového a obdélníkové průřezu dle níže uvedeného seznamu. K výrobě dílu E byla použita pásová ocel o síle 2 mm a šířce 20 mm, kterou jsem zakoupil v délce 1 m a nařezal po 100 mm.

ROZMĚR (mm)	TLOUŠŤKA (mm)	DĚLKA (mm)	POČET KUSŮ	OZNAČENÍ DÍLU
15 x 15	1,5	1500	5	G
15 x 15	1,5	1300	8	D
15 x 15	1,5	500	2	F
20 x 20	2	80	8	E
20 x 20	2	1000	8	C
30 x 15	1,5	1000	8	B
30 x 15	1,5	500	16	A (1, 4)
25 x 25	2	150	8	A (2)
35 x 20	2	100	8	A (3)

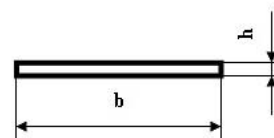
Tabulka č. 1 – seznam potřebného materiálu:

Obr.5 - profil tenkostěnný uzavřený čtvercový

Obr.6 - profil tenkostěnný uzavřený obdélníkový

Obr.7 - pás válcovaný za tepla

Dále jsem zakoupil 18 ks šroubů M6 x 30 s plastovou hlavou. Profily jsem si nařezal na potřebnou míru (viz výše uvedený seznam). Protože při řezání profilů vznikly ostré hrany, musel jsem je pomocí pilníku začistit v místech řezů a také uvnitř.

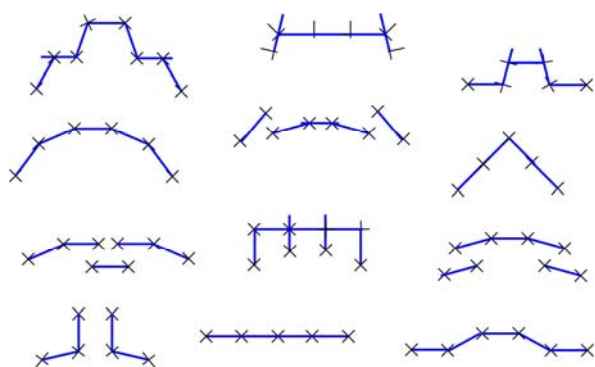
Do dílů A2, B a G bylo nutné vyvrtat díry $\varnothing$ 7 mm. Taktéž dle potřeby do nástavce F. Díly B, C, D jsou v podstatě hotové jen tím, že se nařezou na potřebnou délku. Díl A ale bylo nutné svařit z kusů označených 1, 2, 3, 4. Jakým způsobem jsou díly svařené, lze vidět na obrázku č.4. Také následovalo navaření matek M8 na díly A2 a B. Ještě bylo nutné svařit díl E, a to z pásové oceli a čtvercového profilu 15x15 mm a pomocí uřízlých šroubků M4. Následovalo čištění a povrchová úprava. Ocelové profily jsem nejprve obrousil pomocí smirkového papíru a pak je odmastil technickým benzínem a natřel černou barvou na kov.

VARIABILITA A TRANSPORT

Díky tomu že stojany jsou čtvercového profilu, jednotlivé tyče jdou výborně na sebe skládat a vzniklý „balík“ (např. 8 dílů B) je možné sepnout stahovací gumou s háčky anebo stáhnout izolační páskou. Složené paravany jsou velice úsporné na místo. V osobním autě jdou převést v běžném zavazadlovém prostoru, případně sklopením jedné sedačky. Jedna z možností jak zkompletovat paravany (vytvořit stěnu), je použít sametové látky. V tomto případě postačí na jejich transport plastová přepravka na zeleninu. .

Variabilita paravanů je zajištěna možností přesunout stojany kamkoliv v prostoru a také stavitelnou výškou, lze vytvořit stěnu vysokou od 130 cm do 220 cm. V případě použití dalších dílů, lze vytvořit i vyšší, ovšem již na úkor horší stability.

Díl G, který má délku 150cm je možné nahradit i kratším (i delším), např. délkou 60 cm a používat jako dveře, tím, že se na něj zavěsí na záclonové kroužky či „do rukávu“ látkový závěs. Díl B, který se zasouvá do dílu A a vytváří tím podstavový kříž, lze zasunout „do kříže“ jen trochu, aby nepřekážel v hracím prostoru. Nicméně díl B, i tak nijak výrazně neomezuje pohyb v jevišti, protože je vysoký pouze 1,5 cm.

Obr.8 – Možné příklady rozestavení stojanů pro divadelní účely

Obr.9 – Detail použití nástavce „E“.

Obr.10 – Rozložené díly stojanu. Díly A, B, C, D, E. Díl „D“ je zasunutý v „C“.

Obr.11 – Detail držáku „F“ bez světla.

Obr.12 – Paravan s černým sametem.

Obr.13 – „Nerušit prosím“ - Klatovy 2013

Obr.14 – Použití v ZUŠ Klatovy

Obr.15 – Foto paravanu bez látky

Obr.16 – Použití v Divadle RYNEK

ZÁVĚR

Jak je vidět z příložených fotografií, paravany se již dočkaly mnohého použití. Slouží velice dobře svému účelu. Jsou variabilní, dobře se převážejí, rychle se postaví i složí a jejich výroba není drahá ani složitá. Dokonce jsem byl osloven ZUŠ Klatovy, abych pro ně vyrobil celou jednu sadu nových paravanů. To si myslím samo nejlépe hovoří o funkčnosti a praktičnosti tohoto výrobku.

Kontaktní adresa

Vladimír Kábrt, Bc., KMT FPE ZČU v Plzni, tel: +420377636501, kabrt.v@seznam.cz